

Výročná správa Cirkevného zboru ECAV Púchov za rok 2020

Biblický text: *List Jakuba 4, 13 – 17*

„ A teraz vy, ktorí hovoríte: Dnes alebo zajtra pôjdeme do toho a toho mesta, pobudneme tam rok a budeme obchodovať a zarábať, - vy predsa neviete, čo bude zajtra s vaším životom. Ved' ste para, ktorá sa na chvíľu ukáže a potom mizne. Namiesto toho by ste mali povedať: Ak bude Pán chcieť, budeme žiť a vykonáme to alebo ono! Teraz sa však vychvaľujete vo svojej pýche. Každá takáto samochvála je zlá. A tak kto vie dobre robiť a nerobí, má hriech.“

My ľudia radi plánujeme. Plánujeme v rodinách, vo firmách, v spoločnosti, aj v cirkvi. Plánovanie nie je zlá vec, ale nesmie sa pri ňom zabudnúť na Pána Boha. Biblický text trefne odhaľuje, že naše čisto ľudské plány sa točia iba okolo obchodovania, financií a ziskov, teda pozemských a hmotných vecí. Pán Boh nám cez svoje slovo pripomína, že to nie je prvoradé a podstatné. A ukazuje nám jednotlivcom, ale predovšetkým v spoločenstve cirkvi, čo majú byť naše priority.

„Ved' ste para“ – inokedy prehliadané tvrdenie ap. Jakuba nám koronavírus pripomenul s oveľa väčšou razanciou a naliehavosťou. A my musíme vážne rátať so skutočnosťou, že sme nesmierne krehkí a pomínuteľní. A preto sa tiež musíme učiť rozumnejšie a efektívnejšie využívať svoj čas a svoje možnosti.

Z vývoja situácie ovplyvnenej vírusovým ochorením COVID tak vo svete ako aj v našej spoločnosti je už teraz jasné, že plánovať sa asi príliš neoplatí ani v r. 2021. Potvrdil nám to aj predchádzajúci rok 2020, keď väčšina naplánovaných vecí v spoločnosti aj v cirkvi bola zrušená a dopadli celkom inak než sme si to pred rokom predstavovali. To však neznamená, že máme zostať iba sedieť so založenými rukami. Biblický text nám pripomína, že máme robiť dobre. A robiť dobre, môžeme stále za každým podmienok a v každom čase. Dokonca sme povinní konať dobre. Lebo **„kto vie dobre robiť a nerobí, má hriech“**. Dobro môžeme robiť spontánne, ale môžeme to robiť aj programovo.

„Ak Pán bude chcieť, budeme žiť“ – byť živý (život) je dar od Boha. Nanovo sa nám tak pripomína, čo je a má byť v našej pozornosti na prvom mieste - život ako najväčší dar. Nie financie, majetok, zisky, ale život. Naša súčasná generácia sa musí nanovo učiť vážiť si život a tešiť sa zo života – svojho vlastného i zo života ľudí okolo seba. Vážiť si život a tešiť sa z neho v každom veku. Vážiť si život od počatých a narodených detí až po starcov. A vážiť si život znamená - chrániť život a stáť v službe života. To musí byť prioritou predovšetkým v cirkvi – slúžiť životu ako Božiemu daru a stáť v službe života tak telesného ako aj duchovného. Život je dar Božej milosti, musíme naň hľadiť s úctou a žiť ho so zodpovednosťou. V tejto zodpovednosti voči životu má aj dnešná cirkev konať službu diakonickú i evanjelizačnú (misijnú) – to všetko kresťanská cirkev poznala a pochopila od svojich začiatkov. Nič nové som teda nevymyslel a ani nevymyslíme. Ale našou zodpovednosťou zostáva, vytvárať v každom čase podmienky – personálne a materiálne na podporu života - duchovného i telesného.

O takúto službu by sme sa mali usilovať rovnako a vyvážené v celom obvode nášho cirkevného zboru. Takáto služba však potrebuje personálne a materiálne zabezpečenie.

A/ Personálne zabezpečenie (tá ťažšia úloha)

Popri ordinovanom farárovi sú potrební v cirkevnom zbore aj ďalší spolupracovníci, ktorí sa venujú deťom, dorastu, mládeži, vyučujúci náboženstvo, kantori, dirigenti... Takíto ľudia sa nerodia automaticky, nededia si tieto služby v rodinnej línii a už vôbec nemôžeme čakať, že budú od začiatku odborne pripravení pre takúto službu. V tomto smere to nie je jednoduché, lebo je to živý materiál a je to aj vec osobného povolania pre takúto službu. Zároveň, ak sa takíto ľudia aj nájdu, je potrebné ich ku konkrétnej duchovnej službe povzbudzovať, viesť, vychovávať, pripravovať, školiť.

A v tomto smere je nesmierne dôležité, aby títo spolupracovníci cítili pochopenie a podporu čo najväčšej časti vlastného cirkevného spoločenstva.

B/ Materiálne zabezpečenie (tá ľahšia úloha)

Duchovná služba ľuďom potrebuje mať zákonite aj svoje materiálne zázemie. Duchovná služba to nie sú iba bohoslužby s kostolom. Potrebujeme mať pripravené a zariadené priestory na stretnutia všetkých vekových kategórií aj mimo kostola a nedele. Dnes už jeden deň v týždni, jedna hodina a jeden priestor nestačia. A nikdy ani nestačili. Cirkev potrebuje vhodné priestory pre duchovné a misijné aktivity a to tak v matkocirkvi (mesto) ako aj vo filiálkach (dediny).

Nehovoriac o tom, že je tu výzva ale aj spoločenská potreba rozvíjať a konať aj v na pôde cirkevných spoločenstiev starostlivosť o starých a handicapovaných, o núdzných a znevýhodnených.

Nech nám tieto biblické slová a uvažovanie nad nimi ukážu spoločnú cestu – byť vytrvalými a vernými v službe, ktorá sa osvedčila, prinášala a stále môže prinášať dobré výsledky. Ale rovnako tak nech nám dodajú odvahu vykročiť s vierou oproti novým výzvam a cieľom.

Cez tento úvodný biblický vstup predkladám rekapituláciu a štatistický pohľad do života nášho cirkevno-zborového spoločenstva v mimoriadnom roku 2020.

Bohoslužobný život:

Bol počas celého roka ovplyvnený pandémiou COVID 19, takže na jar a na jeseň boli verejné služby Božie zrušené, resp. počas niekoľkých nediel boli kvôli hygienickým opatreniam obmedzené počty účastníkov služieb Božích. Tak tomu bolo aj počas Veľkonočných a Vianočných sviatkov. Z tohto dôvodu nie je ani možné uvádzať priemerné počty účastníkov jednotlivých bohoslužobných stretnutí, pretože nemajú pravdivú výpovednú hodnotu.

Ako náhrada za zrušené verejné bohoslužby začali sme robiť prenosy pobožností a služieb Božích z nášho kostola. Na jar 2020 kvôli ešte nedokonalému technickému zabezpečeniu to boli iba skrátené pobožnosti, od leta sa vysielali pravidelne na živo celé služby Božie najprv iba cez internetový kanál YOUTUBE a po od jesene aj cez regionálnu televíziu TV Považie. Odvysielaných tak bolo počas celého roka spolu 42 prenosov služieb Božích.

***Vízia a ciele:** Pravidelné zapájanie filiálok do bohoslužobného a náboženského života zboru s lepším priestorovým zázemím a vybavením.*

A/ Hlavné služby Božie v Púchove – konali sa v nedeľu dopoludnia a na sviatky spolu: 40 – krát s celkovou účasťou: 6480 ľudí.

V 9.nedeľu po Svätej Trojici - 9. 8. 2020 sa v rámci nedeľných služieb Božích konala inštalácia zborového farára za účasti brata seniora TUS – Mgr. Mariána Kaňucha, PhD. a ďalších pozvaných hostí.

B/ Služby Božie vo filiálkach – konali sa v nedeľu popoludní a po letných prázdninách aj ráno o 8.45 hod. pred hlavnými službami Božími v Púchove. Ich pravidelnosť bola značne narušená protipandemickými obmedzeniami počas celého roka. Vo filiálkach sme sa stretli spolu 13 – krát.

C/ Večerné služby Božie – konali sa spolu: 19 – krát s celkovou účasťou 312 ľudí.

D/ Pôstne a adventné služby Božie – konali sa spolu 6 – krát. Mal som snahu rozšíriť tieto stredtýždňové stretnutia aj na filiálky, ale už na začiatku pôstu 2020 táto myšlienka bola zastavená koronavírusom a zákazom bohoslužieb. V advente 2020 zas boli nastavené počty v bohoslužobných zhromaždeniach podľa veľkosti plochy bohoslužobného priestoru, a tak sme ich mohli konať iba v Púchove.

E/ Služby Božie v CSS Chmelinec – boli vykonané 7 – krát a zúčastňovalo sa ich od 11 – 14 ľudí.

Sviatostné výkony:

A/ Krst svätý – bol prevažne vykonávaný v nedeľu po službách Božích a len vo výnimočných prípadoch v inom termíne. Krstu predchádzala vo všetkých prípadoch duchovná príprava s rodičmi detí. V prípade dospelého predchádzala krstu náboženská príprava formou 5 spoločných stretnutí. Pokrstených bolo: 17 dievčat, 21 chlapcov a 1 dospelý muž, spolu 39 pokrstených, o 7 viac ako v r. 2019.

B/ Večera Pánova – bola najviac ovplyvnená protipandemickými opatreniami: neboli dodržané obvyklé termíny a tiež spôsob vysluhovania. Prakticky celkom vypadla možnosť prisluhovať VP v pôstnom a veľkonočnom čase a tiež v závere adventného a vianočného obdobia.

V chráme Božom v Púchove bola poskytnutá možnosť spovede a VP spolu 5 - krát a 4 – krát bola prisluhovaná vo filiálkach - po dvakrát v Hoštinej a Dohňanoch.

K spovedi a VP pristúpilo: 306 žien a 128 mužov, spolu 434.

Spoved' s VP bola prisluhovaná po Kajúcej nedeli aj klientom v CSS Chmelinec a tiež účastníkom rodinného a mládežníckeho tábora v Telgarte.

Bohoslužobné výkony:

A/ Konfirmácia – konala sa v presunutom termíne 20. septembra 2020. Konfirmačná slávnosť bola spojená aj so skúškou konfirmandov. Konfirmačný sľub zložilo a za dospelých členov Evanjelickej cirkvi a. v. na Slovensku bolo prijatých spolu 25 mladých ľudí, z toho 14 dievčat a 11 chlapcov, menej o 4 ako v r. 2019.

V 2. ročníku konfirmačnej prípravy pokračuje 27 mladých ľudí a do 1. ročníka prípravy sa prihlásilo iba 18 záujemcov. Ich príprava je však aj naďalej značne komplikovaná a obmedzená hygienickými opatreniami v súvislosti s ochorením COVID.

B/ Sobáše – boli ďalšou oblasťou, ktorú zasiahla koronakríza. V našom chráme tak počas celého roka 2020 uzavrelo manželstvo iba 5 párov, z toho 2 páry evanjelické a 3 páry zmiešané. Je to o 5 sobášov menej ako v predchádzajúcom roku.

C/ Pohreby – aj tie sa konali v najkritickejších obdobiach roka (jar a záver roka) s určitými obmedzeniami, čo sa týka priebehu pohrebného obradu aj povolených počtov prítomných na obrade.

V nádeji vzkriesenia a večného života bolo vyprevadených na večnosť 40 zosnulých, z toho 15 žien a 24 mužov a 1 dieťa, čo je o 14 pohrebov viac ako rok predtým.

Vyučovanie evanjelického náboženstva – v prvom polroku roku 2020 (teda druhý polrok šk. roku 2019/2020) zabezpečoval brat Juraj Šponiar na týchto školách: Gymnázium Púchov, SOŠ I. Krasku, ZŠ Gorazdová, ZŠ Komenského, ZŠ Mládežnícka, ZŠ Slovanská a ZŠ Lednické Rovne. A brat farár Miroslav Eštok zabezpečoval vyučovanie na ZŠ Dohňany a ZŠ Mládežnícka (od februára 2020 D. Cina).

Od nového školského roku 2020/2021 je evanjelické náboženstvo vyučované nasledovne:
Farár Dušan Cina – Gymnázium Púchov, ZŠ Gorazdová, ZŠ Slovanská, ZŠ Dohňany, ZŠ Lednické Rovne
Zdenka Pechová – ZŠ Mládežnícka
Miroslav Mudrák – ZŠ Komenského
Simona Jungová – ZŠ Komenského
Petra Šutriepková – ZŠ Komenského
Dušan Vaňko – SOŠ I. Krasku

Na všetkých týchto školách navštevuje evanjelickú náboženskú výchovu spolu 295 žiakov. Vyjadruje úprimné poďakovanie všetkým, ktorí pochopili naliehavú potrebu vzdelávať naše deti aj v rámci možnosti súčasného jestvujúceho školského systému a prijali aj konajú s láskou túto službu.

Vnútromisijné aktivity – sa počas roka konali nepravidelne kvôli protipandemickým opatreniam. Predsa však sa uskutočnilo niekoľko stretnutí mladšej a staršej besiedky, dorastu, mládeže a rodín v začiatku roka, počas letných mesiacov a v začiatku školského roka. Podrobnejší prehľad VM aktivít sa nachádza v prílohe - štatistická tabuľka.

V letných mesiacoch sa podarilo zorganizovať 5 dňový tábor dorastu vo Veľkom Slávkove za účasti 23 dorastákov a 7 vedúcich. Rovnako sa podarilo zorganizovať rodinný tábor spolu s mládežou v Telgarte, ktorého sa zúčastnilo 92 ľudí.

Spevokol mal niekoľko nácvikov a poslúžil na inštaláčnej a konfirmačnej slávnosti.

Vízia a ciele: *Z minulosti osvedčené vnútromisijné aktivity dostať opäť do povedomia čo najširšej evanjelickej verejnosti. Postupne rozšíriť vnútromisijné aktivity podľa lokálnych možností aj na jednotlivé filiálky.*

Zborové presbyterstvo - zasadalo v roku 2020 spolu 4-krát a venovalo sa voľbe a príchodu zborového farára, otázke inštalácie, rekonštrukcii zborového domu a ďalším hospodárskym a organizačným otázkam vyplývajúcich so života a fungovania cirkevného zboru.

V závere roka sa kvôli zdravotnému stavu vzdali presbyterstva 3 sestry z Dohňan, menovite Božena Bašková, Zora Bašková a Oľga Ondrejčíková. V mene súčasného predsedníctva a v mene celého cirkevného zboru vyslovujem týmto sestrám úprimné poďakovanie za ich dlhoročnú službu predovšetkým v prospech evanjelických rodín v Dohňanoch a rovnako aj za ich službu a angažovanie sa v mnohých celozborových úlohách a povinnostiach. Pán Boh sám nech im hojne odplatí v ďalších rokoch života svojim požehnaním, pokojom a zdravím.

V tejto súvislosti vyvstáva nám nová úloha a potreba hľadať horlivých a zodpovedných ľudí, ktorí by v Dohňanoch prijali službu presbytera.

Pre cirkevným zborom stále tiež zostáva nie celkom doriešená otázka kantora a neobsadená funkcia kostolníka.

Hospodárska správa

A/Investície a opravy – Menšie opravy sa vykonali začiatkom roka vo farskej budove – maľovanie, výmena podlahovej krytiny. V letných mesiacoch sa urobil nový chodník medzi kostolom a farou, popri týchto prácach sa urobila predpríprava na vodovodnú prípojku do kostola a prívod optického kábla potrebný na internetové prenosy služieb Božích, zrealizovalo sa priame napojenie farskej budovy na mestskú kanalizáciu. Začiatkom letných prázdnin bol brigádnicke vypratávaný podkrovný priestor nad zborovým domom.

V roku 2021 nás čaká dlho odkladaná rekonštrukcia zborového domu. V priebehu roka 2020 bola vypracovaná projektová dokumentácia a koncom roka boli oslovené štyri stavebné firmy, z ktorých na základe cenových ponúk bude vybraný zhotoviteľ rekonštrukcie.

B/ Príjmy a výdavky:

Príjmy cirkevného zboru aj v roku 2020 sa skladali z ofier, milodarov, cirkevného príspevku a z výnosov nájomného. Výdavky cirkevného zboru v roku 2020 boli na úrovni schváleného rozpočtu a neprekročili rozpočet.

Príjmy r. 2020:	55 145,95 €	Počiatkový stav k 1. 1. 2020:	181 487,51 €
Výdavky r. 2020:	39 194,43 €	Výsledok r. 2020:	15 951,52 €
Výsledok r. 2020:	15 951,52 €	Konečný zostatok k 31. 12. 2020:	197 439,03 €

Výsledky hospodárenia a vedenie účtovníctva prekontrolovala revízna komisia a oboznámil sa s nimi aj hospodársky výbor cirkevného zboru.

Celkovú správu o hospodárení za r. 2020 spracoval a konventu predloží brat pokladník Július Mitana.

Mimozborové udalosti

Turčiansky seniorát ECAV na Slovensku (TUS)

Seniorátny konvent TUS sa konal kvôli koronakríze v posunutom termíne v nedeľu 21. 6. 2020 v chráme Božom v Žiline, v rámci ktorého bola schválená aj nová výška seniorátneho príspevku 0,50€ na každého člena cirkevného zboru na pokrytie potrieb seniorského úradu TUS.

Zároveň v septembri 2020 prebehli vo všetkých cirkevných zboroch TUS voľby predsedníctva TUS.

V týchto voľbách boli zvolení: za seniora TUS - **Mgr. Marián Kaňuch, PhD.**, zborový farár zo Žiliny; za seniorátneho dozorcú - **Ing. Ivan Trepáč**, zástupca zborového dozorcú v CZ Žilina.

Ich funkčné obdobie na roky 2020 – 2026 v zmysle cirkevno-právnych predpisov ECAV začalo plynúť dňa 19. 10. 2020.

Evanjelická cirkev a. v. na Slovensku (ECAV)

Na jeseň 2019 bol parlamentom SR prijatý Zákon o finančnej podpore činnosti cirkví a náboženských spoločností (Zákon č. 370/2019 Z.z.) Tento nový zákon začal platiť od 1. 1. 2020 a stanovil výšku podpory aj pre ECAV na Slovensku v závislosti od počtu jej členov. Preto bude veľmi dôležité aj tohoročné sčítanie obyvateľstva a koľko evanjelikov sa prihlási k svojmu vierovyznaniu. Predchádzajúce sčítania obyvateľstva, žiaľ, zakaždým priniesli náš výrazný pokles.

V súvislosti s novým modelom finančnej podpory zo strany štátu prijala Synoda ECAV dňa 10. 10. 2020 v Ružomberku aj nový model vlastného dofinancovania, ktoré má poslúžiť predovšetkým na mzdy duchovných a ďalšie programové aktivity ECAV. Po mnohých rokoch odkladania tejto finančnej reformy v našej cirkvi dochádza týmto rozhodnutím Synody pre všetky cirkevné zbory k výraznému navýšeniu finančných odvodov počnúc rokom 2021.

Záver

V mena nás všetkých vyjadrujem vďačnosť Pánu Bohu za jeho milosť, požehnanie, ochranu i za to, že nás ponechal nažive a že sme mohli aj v tom mimoriadnom (ťažkom a nepriaznivom) roku 2020 v zmysle biblických slov „vykonať to aj ono“. Vzhľadom na okolnosti zúriacej pandémie COVIDU nebolo toho veľa, ale aj tieto veci, ktoré sme smeli konať, nech Pán Boh vo svojej milosti premení medzi nami na časné i večné dobro.

Za zodpovednú službu v prospech nášho cirkevno-zborového spoločenstva a za dobrú vzájomnú spoluprácu ďakujem bratovi zborovému dozorcovi Radovanovi Fujeríkovi, bratovi kantorovi Martinovi Melišíkovi a bratovi pokladníkovi Júliusovi Mitanovi, rovnako tak aj ostatným sestrám a bratom v zborovom presbyterstve.

Hľadiac v ústrety novému roku 2021 odovzdávame sa s dôverou spoločne do Božej milosti a ochrany v nádeji, že **„ak bude Pán chcieť, budeme žiť a vykonáme to alebo ono!“**

Vypracoval: Mgr. Dušan Cina, evanjelický a. v. - zborový farár